

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Черней Володимир Васильович,
ректор Національної академії внутрішніх
справ, доктор юридичних наук, професор

Шановні учасники та гості конференції!

Українську мову, що є основним засобом спілкування та одним з найголовніших чинників самоствердження нації, законодавчо закріплено в ст. 10 Конституції України як єдину державну. Згодом її статус засвідчено в Законі України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», ухваленому Верховною Радою України 25 квітня 2019 року. Зазначене сприяє підвищенню її престижу, становленню як соціально-психологічного явища, забезпечує духовне та соціально-політичне єднання суспільства, адже мова має важливе значення для формування особистості, національного менталітету й етнічної ідентичності.

Безпосереднім є вплив мови на формування норм права. Право як інструмент управління суспільними процесами набуває властивостей нормативного регулятора лише тоді, коли закріплене в мові. Правові поняття і норми не можуть існувати інакше, ніж у визначених мовних формах. Слово в правових джерелах постає тим вихідним матеріалом, що є основою відображення правової думки, способом донесення правових приписів до суб'єктів правозастосування. Точність і зрозумілість правових формулювань, чіткість мовного їх утілення, правильність уживання й однозначність юридичної термінології сприяють належному тлумаченню нормативно-правових актів.

У період розбудови демократичної правової держави та реформування її правової системи за загальноєвропейськими стандартами актуальним постає питання мовної підготовки правознавців. Юридична мова – ключовий засіб правотворчої та правозастосовної діяльності, правової комунікації, пізнання і передання правової інформації в суспільстві. Володіння фаховою мовою передбачає знання всіх її літературних норм, функціональних стилів, особливостей словотворення, дотримання чіткості, точності, послідовності, зрозумілості викладу думки в письмовому й усному мовленні.

Державна мова в юриспруденції дедалі частіше стає предметом активних дискусій і наукових досліджень. Тому

конференція «Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи», яку вже вчотирнадцяте організовує та проводить кафедра юридичного документознавства Національної академії внутрішніх справ, стала вже традиційною. Як і в попередні роки, цей захід присвячено Дню української писемності та мови, і відбувається він за участю провідних науковців та науково-педагогічних працівників таких закладів вищої освіти й наукових установ України, як: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Львівський національний університет імені Івана Франка, Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, Національний університет «Запорізька політехніка», Національний університет «Одеська юридична академія», Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Український мовно-інформаційний фонд НАН України, Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, Українська школа законотворчості Інституту законодавства Верховної Ради України, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Національна академія Служби безпеки України, Херсонський національний технічний університет, Національна академія Національної гвардії України, Національна академія прокуратури України, Академія адвокатури України тощо.

З огляду на те, що питання розвитку й функціонування державної мови досі залишаються невирішеними, а також ураховуючи широку географію учасників, можна дійти висновку, що потреба в спеціалізованому виданні, присвяченому особливостям уживання української мови в юриспруденції, залишається нагальною для всіх регіонів держави. Проблематика, порушена в темах виступів учасників конференції, актуальна як для академічної науки, так і для практичної діяльності органів виконавчої влади, зокрема поліції, органів місцевого самоврядування тощо.

Тож бажаємо всім учасникам наукового заходу натхнення, вагомих здобутків і плідної дискусії!